

ansætte langtidsledige og mennesker, der kommer fra særlige støtteordninger, selv om vi kan se, at de, når de rent faktisk bliver ansat, ofte kan være en yderst velfungerende arbejdskraft. Derfor ser jeg det her som et lille puf til, at nogle mennesker, der ellers har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet, kan komme ind.

Det kan godt være, at det ikke er det kæmpestore antal, men er det her en ordening, der kan være med til at hjælpe nogle ind, der ellers ikke ville være kommet ind, er det jo i virkeligheden en meget billig måde til at få mennesker væk fra offentlig forsørgelse og ind i selvforsørgelse, så jeg håber, at der vil være et flertal, der støtter lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 20: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Forhøjelse af præmien i præmieringsordningen for offentlige arbejdsgivere).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Lovforslaget drejer sig om en præmieringsordning for offentlige arbejdsgivere, der fastansætter personer fra puljeforbud eller jobtræning i varige, ordinære job.

Det er et forslag, der tidligere har været fremsat, og jeg kan da oplyse, at de tre tidligere ordførere i denne sag, som ikke gik ind for for-

slaget, ikke blev genvalgt, så der er måske god grund til at støtte forslaget.

Det er også sådan, at der er et vældig økonomisk incitament i dette forslag, i og med at beløbet sættes op fra 25.000 kr. til 50.000 kr. For at få ligestilling på et område er vi nogle gange nødt til at gøre noget ekstra for nogle, og det er så det, som forslaget går ud på.

Samtidig igangsætter man en informationsindsats over for de offentlige arbejdsgivere for at tilskynde de offentlige institutioner til at ansætte personer fra støttet arbejde i et job af mindst 18 måneders varighed, altså i fast beskæftigelse.

Idet vi hylder princippet om flest muligt i ordinær beskæftigelse, skal jeg give tilslutning fra Socialdemokratiet til lovforslaget.

Ulla Tørnæs (V):

Jeg skal starte med at berolige hr. Bjarne Laustsen og sige, at selv om Venstres ordfører på dette område ikke blev genvalgt, har Venstre nu ikke ændret holdning af den grund, og jeg skal blot referere til de synspunkter, som hr. Erik Larsen kom med vedrørende L 6, da dette lovforslag er helt parallelt med L 6. Venstre kan under ingen omstændigheder støtte dette lovforslag.

Men jeg vil gerne benytte lejligheden til at spørge, og nu ved jeg ikke, om det er regeringen, eller om det er Enhedslisten, jeg skal spørge: Hvor langt er man egentlig parat til at gå? Hvad nu, når det viser sig, at de 50.000 kr. ikke er tilstrækkeligt? Er det så et forslag om 100.000 kr., vi næste gang skal behandle, eller hvor langt er man egentlig parat til at gå for at sikre, at lovforslaget bliver virkelighed? Situationen er jo den, at kommunerne slet ikke er parat til at bruge det her.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det forholder sig sådan, at der jo ikke er nogen illusioner om, at det her er noget, der i sig selv skaber job. Det, vi taler om, er at give et incitament til, at de folk, der har tjent en institution under aktivering, og som har mødt på arbejde og udført arbejde hver dag i en lang periode, bliver ansat i det eventuelt rigtige job, der bliver opslået i den samme kommune. Det er jo ikke store beløb, vi snakker om.

Vi har ikke på noget tidspunkt tænkt os at komme med et forslag om en forhøjelse. Det, vi forestiller os, er, at en sådan lille påmindelse er

medvirkende til, at de folk, som hidtil har stået bagest i køen, som Kristeligt Folkeparti udtrykker det, får en mulighed for at komme lidt længere frem i køen. Det er det, der er hensigten med forslaget, og mere ligger der ikke i det.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Til fru Ulla Tørnæs skal jeg sige, at det netop er et af målene med dette forslag at igangsætte en informationsindsats, der gør ekstra opmærksom på, at der ligger et knaldgodt tilbud her. Hvis der ikke er nogen, der kender noget til det, er det klart, at så skal der en ekstra indsats til. Det er jo det, der ligger i forslaget, nemlig at institutionerne bliver bekendt med det og derefter efterspørger denne ordning.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Det er desværre en kendsgerning, vil jeg sige til fru Ulla Tørnæs, at når jobbene skal besættes, og det gælder både på det private og på det offentlige arbejdsmarked, er der en udpræget tendens til, at de langtidsledige, de, der har været længst ledige, er dem, der bliver sprunget over, når de ordinære job skal besættes. Og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge fru Ulla Tørnæs: Hvad er alternativet? Her er der et godt incitament til at tage nogle ind i ordinære job, en god gulerod til at tage nogle ind i ordinære job, og hvad er alternativet? Det må vi have Venstres bud på, for det kunne være interessant.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Lad mig først sige til hr. Bjarne Laustsen, at hvis der nu var tale om et så knaldgodt tilbud, ville en informationskampagne jo være totalt overflødig. Og så til hr. Poul Erik Dyrlund: Jamen alternativet er jo, at man bliver ansat i et ordinært job uden dette tilskud. Vi ser da gerne, at jobbene bliver oprettet, men vi ser ikke nogen grund til at hæfte enten 25.000 kr., 50.000 kr. eller måske 75.000 kr. i halen på dem.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg synes altså, der bliver snakket uden om af fru Ulla Tørnæs. Det er jo nemt bare at stå her med de store armbevægelser og sige, at de mennesker bare skal ansættes i ordinære job. Det er jo det, der er problemet: Når de ordinære

job skal besættes – uanset om det er på det private eller det offentlige arbejdsmarked – er det netop de langtidsledige, der bliver sprunget over, og derfor er det ikke noget alternativ at stå her og sige, at de bare skal ansættes i ordinære job. Lad os få et ordentligt og reelt bud fra fru Ulla Tørnæs.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Nu er det ikke, fordi jeg skal gentage de argumenter, hr. Erik Larsen netop har fremført vedrørende L 6, men problemet er jo netop, at forslaget er udtryk for en forkert skævvridning af hele arbejdsmarkedet. Her siger man altså, at fordi folk har været langtidsledige, betaler man dem for at blive på arbejdsmarkedet. Jeg synes, det bør være de reelle kvalifikationer, der skal være gældende, og ikke om man har været i et jobtilbud forinden eller ej.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kunne ikke lade være med at lytte til det, fru Ulla Tørnæs sagde om skævvridningen, for det, der netop er problemet, er, hvornår den skævvridning er sket. Efter min opfattelse er den sket over for alle de mennesker, som ikke fik mulighed for at få et ordinært job og derfor står i den situation, at hvis en arbejdsgiver skal vælge mellem to, vælger han selvfølgelig den, der er mest mobil, i stedet for at vælge den langtidsledige – som måske har nogle svagheder – fordi vedkommende ikke har haft nogen tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er det, forslaget skal rette op på, så vi får denne balance genoprettet, og så der også kan tages hensyn til de svagere.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg tror, der er en lille smule misforståelse med hensyn til, hvad ordningen egentlig går ud på. Det, vi taler om, er, at når folk i øvrigt har lige kvalifikationer, ønsker man at modvirke den uretfærdige, urimelige og undertrykkende tendens, der har været til at se bort fra folk, der har været langtidsledige, og opfatte det som en diskvalifikation i sig selv.

Ordningen går ud på, at man ved i øvrigt lige kvalifikationer ansætter den, som har været i aktivering det pågældende sted, og for at give institutionen en tilskyndelse til at gøre det på trods af den traditionelle skævvridning i de

langtidslediges disfavør, kommer man med denne præmieringsordning, som giver mulighed for, at de pågældende kan overvinde det handicap, de er blevet sat i. Det er ideen bag ordningen, og mere ligger der ikke i den. Det er ikke sådan, at der er nogen jobskabelse i den i sig selv, men den giver mulighed for, at folk, der har stået langt tilbage i køen, får mulighed for at rykke frem i køen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er, som om debatten udvikler sig lidt mere spændende for os, der normalt kommer i den sidste ende af talerlisten, så jeg kan lige så godt komme med noget af mit indlæg nu.

Vi er helt enige i i Kristeligt Folkeparti, at vi skal have folk i arbejde, også dem, der er kommet bagest i køen; men jeg forstår såmænd egentlig ikke, hvorfor der skal de penge til. Man kunne egentlig lige så godt pålægge de offentlige arbejdsgivere en forpligtelse til at tage dem, der stod bagest i køen. Hvorfor skal de egentlig have en præmiering for det, og hvorfor er de 25.000 kr. ikke nok? Den informationsindsats, som skal gøres, behøver ikke være ret afgørende, for det er kun at skrive et brev eller føre en debat i aviserne: Nu må I se at komme i gang med den opgave. For opgaven er vigtig, det er vi helt enige i.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Den sidste bemærkning, hr. Ole M. Nielsen kom med, lyder sådan set lidt tiltalende; men der ville komme nogle konsekvenser i det øjeblik, man skulle pålægge det offentlige at gøre noget. Man kan selvfølgelig pålægge det statslige apparat at gøre disse ting, men hvis man vil begynde at pålægge kommunerne og amterne noget uden også at komme med nogle pengemidler, er jeg helt sikker på, at de vil forlange dem på anden måde, hvis de skal opkvalificere, og i øvrigt ville vi blande os i det kommunale selvstyre. Det er de konsekvenser, jeg ser i den forbindelse, og derfor har man valgt en økonomisk motivationsordning for at komme ud over den situation.

Jens Heimburger (KF):

Jeg vil kun komme med et par enkelte kommentarer i forlængelse af, hvad jeg sagde under behandlingen af lovforslag nr. L 6.

Det er og bliver en dårlig idé, og man må også spørge sig selv, om vi ikke – i denne fase i hvert fald – kunne have nøjedes med informationsindsatsen, hvis det er det, der er problemet. Hvorfor skal man sætte beløbet op på det tidspunkt?

Det er blevet sagt, at forslaget ikke skaber flere arbejdspladser, dvs. at man også her flytter rundt på nogle arbejdspladser. Det er i hvert fald en eller anden form for skævvridning, uanset om man så synes, den er positiv eller negativ, så vi fastholder vores synspunkter i forlængelse af, hvad jeg tidligere har sagt.

Ole Sohn (SF):

Jeg tror, man kan kalde loven for den ukendte lov, og det er vel nok det største problem. Der er meget få kommuner og meget få faglige organisationer, som kender loven og dermed de muligheder, der er for at give de langtidsledige det incitament, det lille ekstra puf for at komme ind på det ordinære arbejdsmarked.

Jeg vil godt lige benytte lejligheden til at kommentere spørgsmålet om den ekstra udgift. Nu er det jo sådan, at de langtidsledige, der er tale om, som oftest er inden for det offentlige system, så det er ikke et spørgsmål om, at der er en ekstra offentlig udgift. Det er et spørgsmål om, at de kommer ind på det ordinære arbejdsmarked og dermed bliver i stand til delvis at varetage en funktion, som alligevel skal besættes i det offentlige. Der kommer altså ikke ekstra arbejdspladser, men der sker en vis rotation på de offentlige arbejdspladser, og dermed gives der mulighed for, at langtidsledige kan komme i gang igen og derfor bliver bedre rustet til at søge ud på det private arbejdsmarked på et senere tidspunkt, når behovet er til stede.

Derfor støtter SF både forslaget om forhøjelse af præmien og ikke mindst, at der bliver sat en informationskampagne i gang, så loven kan få en reel virkning.

Mogens Andreassen (DF):

Det lovforslag, som ligger foran os nu, hænger jo lidt sammen med det lovforslag, vi lige har behandlet.

De tilskud, der er tale om her, synes jeg faktisk er ganske ubrugelige for arbejdsmarkedet. Ministeren fremsætter et forslag, som simpelt hen forøger de offentlige udgifter, og ligesom det forslag, der blev behandlet den 23. januar, er det et forslag, som for os at se ikke er spiseligt. Vi binder 50.000 kr. i halen på enhver, der

kommer ind i den offentlige sektor, og det ser ud, som om regeringen ikke evner at nedbringe ledigheden på anden måde end ved at udvide den offentlige sektor. Det viser, at man er kørt fast i systemet.

Dansk Folkeparti ønsker i stedet at gå en anden vej og nedsætte skatter og afgifter for private virksomheder for derigennem at forbedre konkurrenceevnen og cementere virksomhedernes investeringsmuligheder i nye arbejdspladser. Det ville være en politik til gavn for de ledige, og det ville være en politik til gavn for Danmark.

Når statsministeren i sin redegørelse ved det nye Folketings åbning ønskede samarbejde, må jeg nok sige, at skal der samarbejdes, må regeringen hellere fremkomme med forslag til forbedringer og ikke forslag om tilbageslag og øgede offentlige udgifter. Jeg bemærkede, at hr. Holger K. Nielsen under åbningsdebatten i fredags også ønskede, at der blev skabt reelle arbejdspladser i den private sektor, så jeg har et håb om, at vi – når vi går videre med dette lovforslag i udvalgsarbejdet – får en mulighed for at ændre det.

Dansk Folkeparti går ikke ind for dette forslag. Vi mener, det er totalt håbløst at fremsætte det, og vi ønsker ikke at støtte det.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ved ikke, om overdrivelse fremmer forståelsen, men hr. Mogens Andreasen fra Dansk Folkeparti har i hvert fald lige leveret et bidrag i den retning, når han siger, at der bindes 50.000 kr. i halen af hver offentlig ansat. Det er da en overdrivelse, der vil noget.

Forslaget handler om en lille gruppe mennesker, som er nogle af de dårligst stillede i vort samfund. Jeg ved godt, at hr. Mogens Andreasens parti ikke støtter de svageste, og det gør det heller ikke i sagen her. Det er faktisk kun folk, der har været i jobtræning eller puljejob i mindst 12 måneder, der kan få det tilskud, og det er i øvrigt ikke den enkelte, men institutionen, der kan få det. Og så er det at skabe flere ordinære job et godt princip, som jeg også håber, Dansk Folkeparti på et eller andet tidspunkt kan tilslutte sig.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Det var hr. Bjarne Laustsen, der havde ordet nu, og jeg vil meget undskyldte. Der er mange nye,

der melder sig, og det er jo vældig godt, men det skaber lidt forvirring heroppe.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Ja, men det, der er tale om her, er jo simpelt hen en forøgelse af de offentlige udgifter. Nu må jeg sige med det samme, at vi har selvfølgelig ikke noget imod at hjælpe de svage, og det går vi også ind for på alle de områder, hvor det overhovedet kan lade sig gøre. Men her er jo ikke tale om andet, end at man simpelt hen vil anbringe alle de mange mennesker i den offentlige sektor, og det, vi peger på, er, at der skal etableres virkelige arbejdspladser i den private sektor, og at man ikke fortsætter med at tage folk ind i den offentlige sektor.

Susanne Clemensen (CD):

Dette forslag vedrører jo det samme som det forrige lovforslag nr. L 6, og jeg kan selvfølgelig derfor henvise til CD's bemærkninger, som blev fremført af fru Yvonne Herløv Andersen.

Vi synes selvfølgelig, det er prisværdigt, at man forsøger at skabe en varig tilknytning til arbejdsmarkedet for de personer, der er i jobtræning, puljejob og individuel jobtræning, ved at give de offentlige arbejdsgivere et større incitament til at ansætte dem bagefter. Hvem kan ikke støtte intentionerne i et sådant forslag? Men spørgsmålet er bare, om forslaget løser beskæftigelsesproblemet for de personer, der her er tale om. Socialministeren har tidligere nævnt, at den nuværende ordning ikke er noget, der vender op og ned på langtidsledigheden, og at kun lidt over 100 personer er inde i den ordning, vi har kendt hidtil.

Derfor tvivler CD på, at en forhøjelse af præmien kombineret med en informationsindsats vil gøre ordningen mere brugt, end den er i dag. Vi vil i hvert fald i udvalgsarbejdet have en mere detaljeret redegørelse for de økonomiske konsekvenser, og vi vil have klarhed over, hvilken indflydelse ordningen kan tænkes at få på de øvrige aktiveringsindsatser, før CD kan støtte forslaget.

Anders Samuelsen (RV):

Jeg kan også henvise til vores bemærkninger til L 6, som vi behandlede for lidt siden, og sige, at Det Radikale Venstre også støtter dette forslag; men igen vil jeg også understrege, at vi vil holde et vågent øje med, hvad effekten rent faktisk bliver af forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil også bare tilføje til den hidtidige debat, at når vi lægger så stor vægt på informationen, er det jo, fordi forslaget vedtagelse ellers var gået fuldstændig hen over hovedet på dem, det drejer sig om, nemlig de kommuner, hvis institutioner kunne have glæde af det, og de faglige organisationer, som kunne tilskynde til, at deres medlemmer fik rigtigt arbejde på den måde. Når folk ikke kender lovforslaget, når folk ikke kender ordningen, er det selvfølgelig ikke forbavsende, at de ikke bruger den, så derfor er det alfa og omega, at der bliver informeret om den, og det tror vi der kan komme ud af lovændringen.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet har været imod disse tilskudsordninger, uanset hvornår de har været givet. Det er vi stadig, og derfor er vi selvfølgelig også imod, at man forhøjer dem, som det er tilfældet i dette lovforslag. Vi kan ikke medvirke til forslagets gennemførelse.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes nok, de ideologiske undertoner er kommet lidt mere op til overfladen, end sagen egentlig fortjener, i hvert fald så vidt jeg har forstået den.

I Kristeligt Folkeparti synes vi stadig, det er en vigtig sag at få de langtidsledige og dem, der er bagest i køen i det hele taget, ind på arbejdsmarkedet igen. Men stadig døjer jeg også lidt med at forstå, at det er penge, det handler om. Det burde faktisk være en moralsk forpligtelse for arbejdsgiverne, for lederne af offentlige arbejdspladser at få nogle af de mennesker ind på arbejdsmarkedet igen.

Med hensyn til informationskampagner bliver der trykt meget papir nu om dage; men jeg ved ikke, hvor meget de hjælper. Det er mere et spørgsmål om, at holdningen får lov til at trænge igennem.

Så vil jeg i øvrigt sige, ligesom min kollega sagde til lovforslag nr. L 6, at vi er positive over for at kigge på sagen. Vi har ikke set lovforslagene før i fredags, så vi har ikke haft megen tid til at forberede os, og vore udvalgsmedlemmer er ikke indtrådt i deres job endnu, så vi må have en lille smule tid til at kigge på forslagene.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil starte med på regeringens vegne at takke dem, der har udtalt sig til fordel for forslagets

gennemførelse, og så vil jeg gerne gøre opmærksom på, at de yderligere oplysninger, der efterlyses, f.eks. for så vidt angår de økonomiske konsekvenser og samspillet med andre initiativer, vil vi naturligvis stille til rådighed for Arbejdsmarkedsudvalget.

Fru Ulla Tørnæs spurgte lidt drilsk – sådan opfattede jeg det – om det var Enhedslisten, der skulle svare på, hvor langt regeringen er villig til at gå, hvis satsen på de 50.000 kr. ikke har den ønskede effekt. Jeg vil sige, at der er ikke aktuelle planer i regeringen om at forslå yderligere forhøjelser. Vi tror, at den sats, vi nu lægger op til, sammen med en forstærket informationsindsats kan medvirke til, at vi når de i øvrigt relativt beskedne mål, der er tale om. Det er vigtigt at få forhøjelsen gennemført, navnlig når den er koblet sammen med den yderligere informationsindsats, og jeg skulle måske være den rette til at få skabt lidt liv i de faglige organisationer på det offentlige område og tale godt til de offentlige arbejdsgivere, så man her i højere grad er opmærksom på muligheden for at få personer, som tidligere har været i jobtræning eller puljejob, ind i ordinære stillinger.

Jeg synes, der er en enkelt indfaldsvinkel, som er en smule overset. Ud over at der bliver et øget økonomisk incitament, hvis lovforslaget gennemføres, er der også et øget incitament til at opkvalificere jobtræningsperioden eller perioden, hvor den pågældende er i puljejob, så den pågældende efter de 12 måneder er virkelig dueligt til at gå ind i dette ordinære job.

Når man har fulgt debatten her under førstebehandlingen, kunne man få den opfattelse, at nogle har læst lovforslaget på en sådan måde, at de 50.000 kr. kommer til udbetaling hvert år; men det er jo ikke tilfældet. Det er et engangsbeløb, der er tale om, og til trods for enkelte bemærkninger om, at det kunne indebære risici for skævvridning af arbejdsmarkedet kan man i hvert fald sige, at i den tid, ordningen har eksisteret, er der vist ikke sket nogen form for skævvridning.

Derudover vil jeg sige, at ideologiske overtoner eller ej håber jeg, at sagen får en positiv behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Det ser jeg frem til.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).

(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Carsten Hansen (S):

Der er her tale om genfremsættelse af lovforslag nr. L 123 fra den 4. december 1997.

Det er et godt forslag, arbejdsministeren fremsætter for Folketinget, og det er jo et led i regeringens bestræbelser på at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked. Tillad mig at citere fra regeringsgrundlaget, hvor der står, at der skal gøres en mere intensiv indsats for mennesker, der på grund af helbredsproblemer ikke kan klare jobbet. Det ligger godt i forlængelse af den anden sentens, der siger, at indsatsen for de fysisk handicappedes muligheder for at deltage i arbejdslivet skal opprioriteres. Der er faktisk god syntaks mellem det, vi sagde i valgkampen, det, der står i regeringsgrundlaget, og det lovforslag, der er fremsat her.

Det er et godt lovforslag af flere grunde. Forslaget samler de allerede eksisterende, kommenterende bestemmelser inden for Arbejdsministeriets område i ét lovforslag, og en sådan overskuelighed er en stor fordel for brugerne – de handicappede – for medarbejderne i virksomhederne, AF og de faglige organisationer og ikke mindst for alle vi andre, der er interesserede i, at også de handicappede er med på arbejdsmarkedet, i det omfang deres kræfter og deres evner rækker.

Overskueligheden er god, og den vil bidrage til et mere rummeligt arbejdsmarked, så ikke

mindst de handicappede kan være med. Vi må skabe plads til de mennesker, der ikke fungerer 100 pct. Formålet må jo være, at vore handicappede medborgere får en mulighed for at skabe deres eget liv, tjene deres egen indkomst, yde en indsats og indgå i arbejdsfællesskabet. Det er en vigtig og god sag at sætte i fokus, og derfor er det godt med mere overskuelighed og klarhed.

Derudover er der også et par nye initiativer i lovforslaget. Der er etablering af forsøg med en udvidelse af ordningen med personlig assistance til efter- og videreuddannelse og en isbryderordning for nyuddannede personer med et handicap. Det første er en forsøgsordning, der skal fyldes lidt mere på, efterhånden som erfaringerne med personlig assistance bliver kendt. Det drejer sig om assistance under efter- og videreuddannelse, for de handicappede har ligesom alle andre på arbejdsmarkedet naturligvis et nødvendigt behov for at uddanne sig og forbedre deres kvalifikationer. Det kræver efter- og videreuddannelse, og derfor er vi glade for denne ordning.

Det andet forslag er en isbryderordning for nyuddannede med handicap. Det er særdeles vigtigt, at flere inden for den gruppe hovedsagelig unge handicappede, vi her taler om, får lov at komme ind og vinde fodfæste på arbejdsmarkedet så hurtigt som overhovedet muligt, efter at de er færdige med deres uddannelse, så både samfundet og de selv kan få glæde af den. Vi forventer faktisk, at denne isbryderordning kan være med til at skabe et meget bedre grundlag for, at yngre handicappede kan komme ind på arbejdsmarkedet, end tilfældet har været hidtil.

Handicappede, som tager en uddannelse lidt længere henne i livet, vil sikkert også kunne få gavn af forslaget. Dette punkt og den mere konkrete viden og erfaringer om nyuddannede handicappede vil vi interessere os for i det videre udvalgsarbejde.

Det er et godt forslag, som er af stor betydning for den gruppe handicappede, som har muligheden for og evnerne til at komme ud på arbejdsmarkedet og være med i det fællesskab, alle vi andre har adgang til, fordi vi ikke er handicappede, og Socialdemokratiet anbefaler selvfølgelig forslaget.

Rikke Hvilshøj (V):

Som det allerede er nævnt, nåede dette lovforslag at undergå en førstebehandling i den fore-